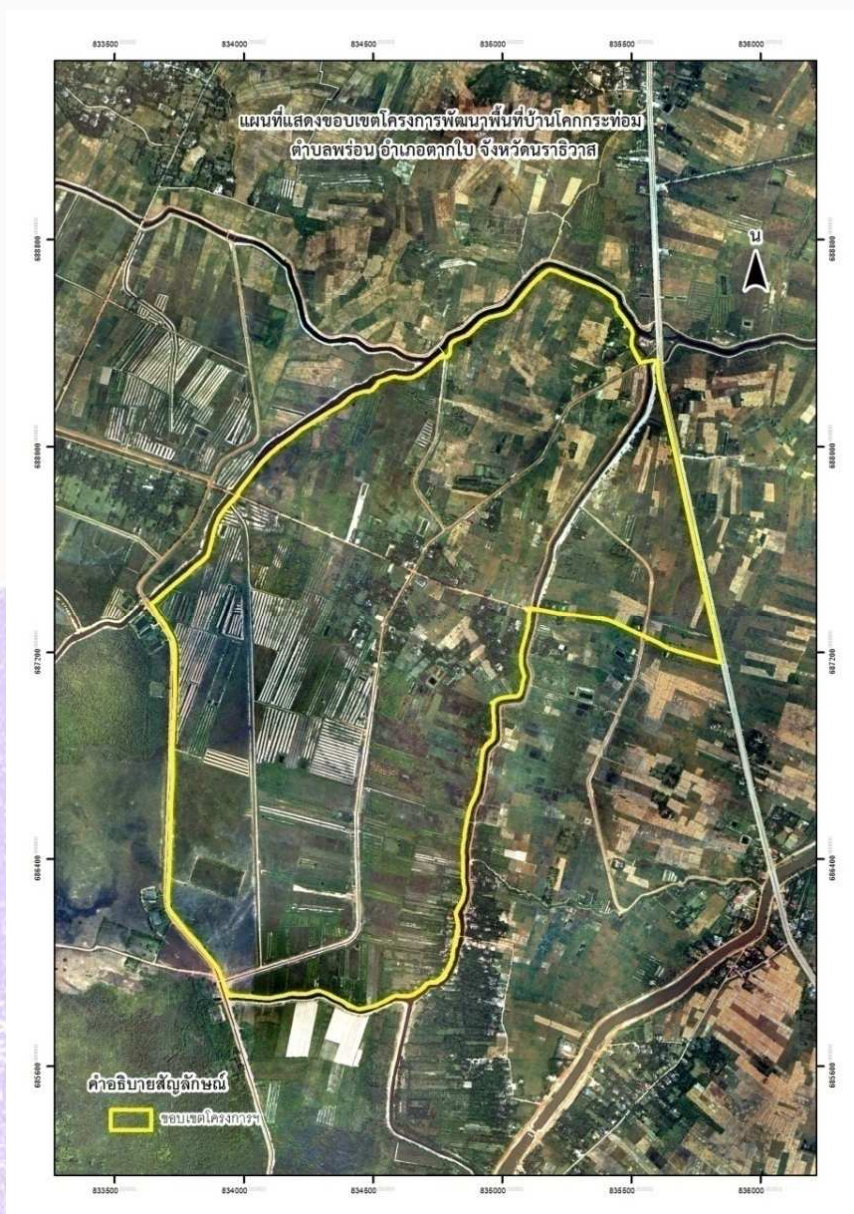

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกกระท่อม

หมู่ ๓ ตำบล พร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกกระท่อม เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำริ เมื่อปี ๒๕๓๙ ให้นำน้ำจืดจากโครงการมูโนะมาใช้ล้างดินเปรี้ยวในพื้นที่แทนการปล่อยน้ำจืดลง คลองปยู ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๒,๒๑๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๔๘๓ ไร่ และเป็นพื้นที่ทิ้งร้าง แหล่งน้ำ ชุมชน สถานที่ราชการ จำนวน ๗๕๘ ไร่ ปัจจุบันมีประชากรที่เข้าร่วมโครงการ ๕๔ ครัวเรือน ๑๓๒ ราย นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด

สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกกระท่อม มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมขัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินพรุ ดินมีคุณสมบัติเป็นดินเปรี้ยวจัด ๙ ไร่ ในพื้นที่โครงการฯ ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๔ ชุดดิน ดังนี้

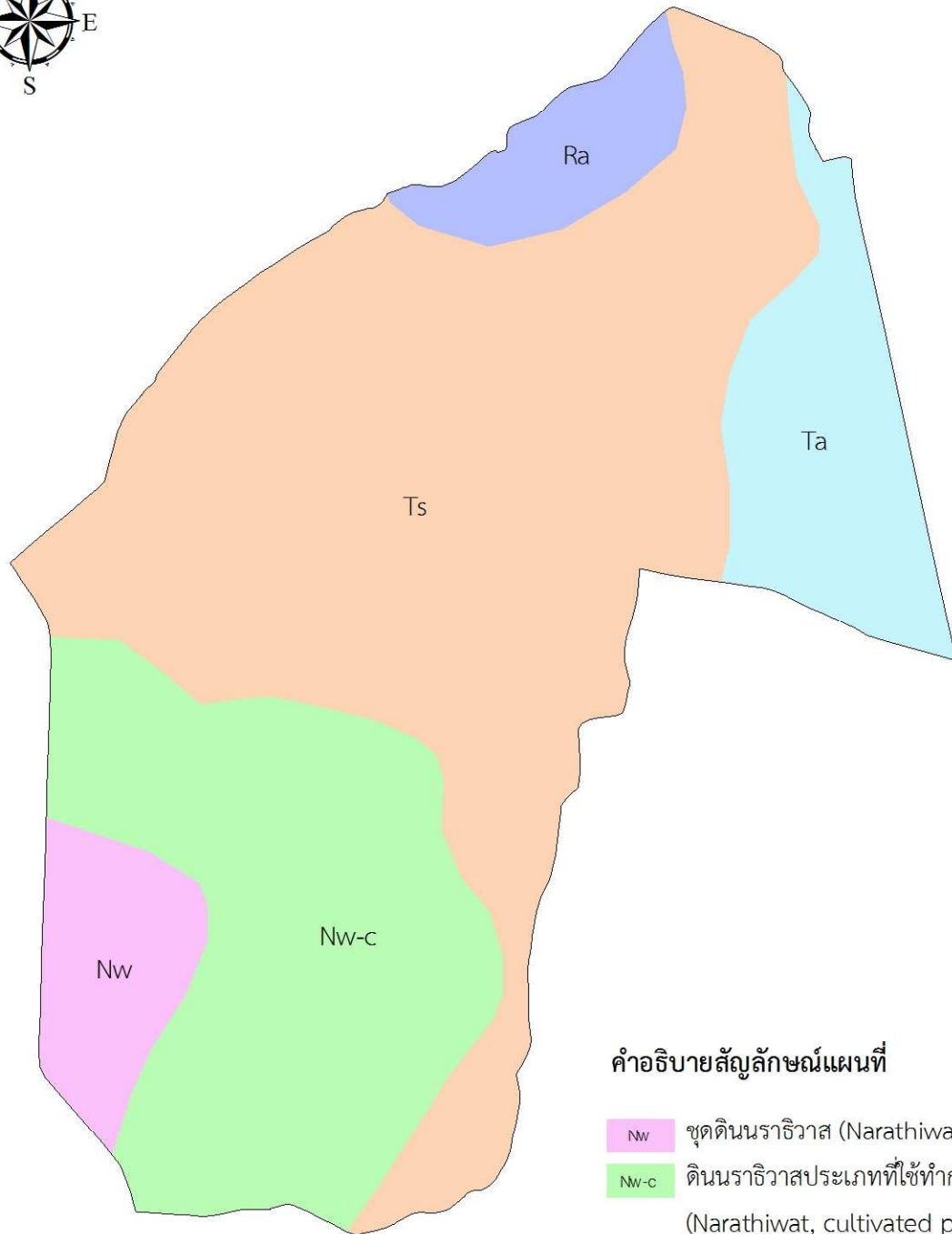
ชุดดิน	ลักษณะและสมบัติดิน	ค่าpH
ชุดดินนราธิวาส (Nw)	ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) มากกว่า ๗๕% มีความหนา มากกว่า ๑๓๐ ซม. ดินชั้นล่างอาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลมีสารไพไรต์ (FeS ₂) มากกว่า ๒% หรือมีซัลเฟอร์มากกว่า ๐.๗๕ % ดินล่างมีสารไพไรต์มากจะถูกเติมออกซิเจนแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน (acid sulfate soil)	น้อยกว่า ๔.๐
ชุดดินระแงะ (Ra)	ดินลึก ดินบนเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีนํ้าตาล ปนปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงดินนี้จะป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วถ้ามีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานและติดต่อกันหลายๆ ปี	๔.๐ - ๕.๕
ชุดดินตากใบ (Ta)	ดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา มีจุดประสีนํ้าตาลตลอดชั้นดินและอาจพบจุดประสีแดงในดินชั้นล่างถัดลงไป อาจพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลในระดับความลึกที่ลึกกว่า ๑๒๕ ซม. ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง	๔.๕ - ๖.๐
ชุดดินตันไทร (Ts)	ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีนํ้าตาลปนเทา มีจุดประสีเหลือง มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite : FeS ₂) มาก มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากดินนี้ไม่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าว (jarosite mottles)	๔.๐ - ๕.๕

834000

835000

836000

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกกระท่อม หมู่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์แผนที่

- Nw ชุดดินนราธิวาส (Narathiwat series)
- Nw-c ดินนราธิวาสประเภทที่ใช้ทำการกสิกรรม (Narathiwat, cultivated phase)
- Ra ชุดดินระแงะ (Rangae series)
- Ta ชุดดินตากใบ (Tak Bai series)
- Ts ชุดดินตันไทร (Thon Sai series)

ขอบเขตโครงการ

834000

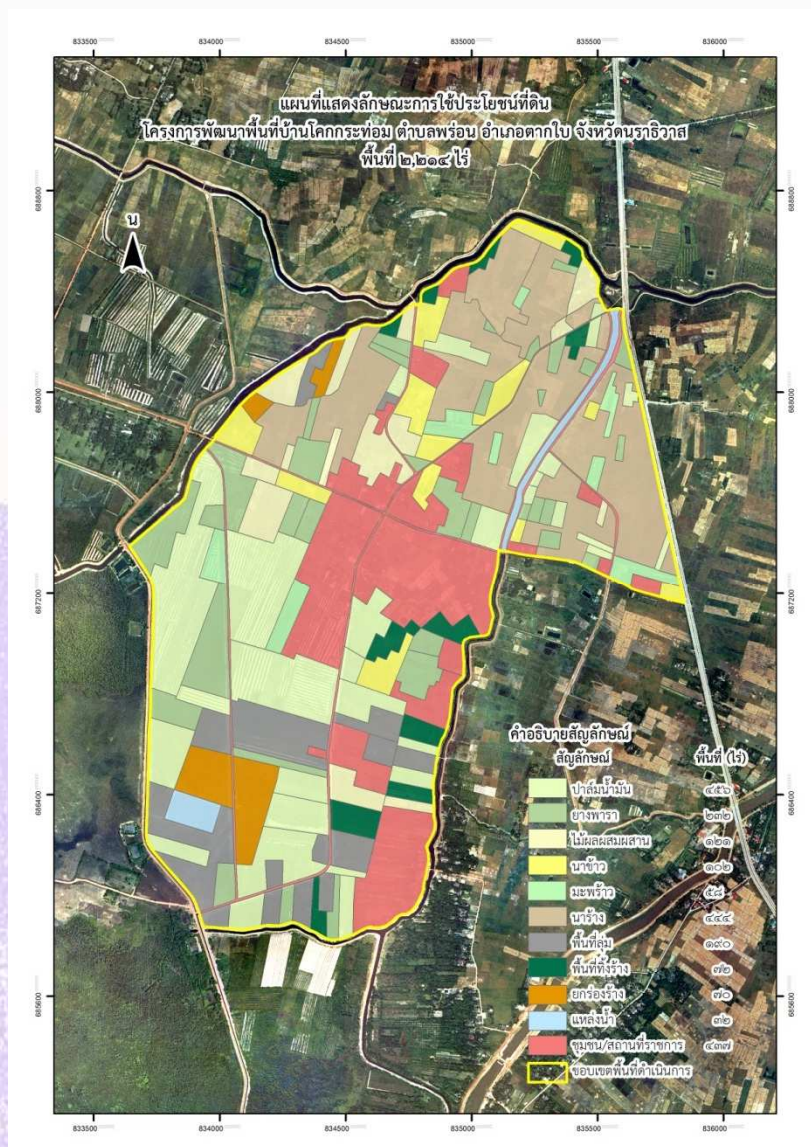
835000

836000

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกกระท่อมมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๒๑๔ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๑,๔๘๓ ไร่ เป็นพื้นที่ลุ่ม ๑๙๐ ไร่ พื้นที่ทิ้งร้าง ๗๒ ไร่ แหล่งน้ำ ๓๒ ไร่ และชุมชน สถานที่ราชการ ๔๓๗ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ส่วนใหญ่ราษฎร มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ๔๕๖ ไร่ รองลงมา ปลูกยางพารา ๒๓๒ ไร่ ไม้ผลผสมผสาน นา ข้าว มะพร้าว นาร้าง และพื้นที่ยกทรงร้าง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)
ไม้ผลผสมผสาน	๑๒๑
ยางพารา	๒๓๒
ปาล์มน้ำมัน	๔๕๖
มะพร้าว	๕๘
นาข้าว	๑๐๒
นาร้าง	๔๔๔
ยกทรงร้าง	๗๐
พื้นที่ลุ่ม	๑๙๐
พื้นที่ทิ้งร้าง	๗๒
แหล่งน้ำ	๓๒
ชุมชน/สถานที่ราชการ	๔๓๗

การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร จำนวน ๓๐ ครั้วเรือน (๕๕.๕๖%) รองลงมาทำอาชีพรับจ้างทั่วไป ๑๒ ครั้วเรือน (๒๒.๒๒%) ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ อาชีพอื่นๆ และธุรกิจส่วนตัว

อาชีพ	ครั้วเรือน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	๑๒	๒๒.๒๒
ทำการเกษตร	๓๐	๕๕.๕๖
ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ	๔	๗.๔๑
ธุรกิจส่วนตัว	๑	๑.๘๕
ค้าขาย	๓	๕.๕๕
อาชีพอื่นๆ	๔	๗.๔๑

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในปี ๒๕๖๑ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พบว่ารายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๙๘,๕๑๗.๘๗ บาท/คน/ปี โดยพบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๓๙ ครั้วเรือน (๗๒%) รองลงมามีรายได้เฉลี่ยช่วง ๗๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๘ ครั้วเรือน (๑๕%)

รายได้	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐	-	-
๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๒	๔
๕๐,๐๐๑ - ๗๕,๐๐๐	๕	๙
๗๕,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๑๕
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐	๓๙	๗๒

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านโคกกระท่อม ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิเช่น การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ เพื่อปรับสภาพพื้นที่ทำกินราษฎรให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ การขุดลอกคู และคลองส่งน้ำเพื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่เพาะปลูก การก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยส่งเสริมและจัดหลักสูตรโครงการฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านการประมง ด้านปศุสัตว์ ด้านการเกษตร ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ-แกะ ส่งเสริมการปรับปรุงดิน การปลูกพืชผักพืชไร่บริเวณในครัวเรือน ให้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่หมู่บ้าน และความต้องการของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การปั้นคันนา)
- (๒) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดวางคันดินล้อมรอบแปลงนา) ๒๐ ไร่
- (๓) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) ๕๖๐ ไร่
- (๔) กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร ระยะทาง ๑๒.๕ กิโลเมตร

๒) ด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ

- (๑) ส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเน้นการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่าย
- (๒) ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (๓) ส่งเสริมการปลูกข้าว
- (๔) ส่งเสริมเลี้ยงการแพะ-แกะสู่เกษตรกร
- (๕) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน
- (๖) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดินก่อนการปลูกพืช
- (๗) สาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสะดวกรวดเร็ว
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนขาว โดโลไมท์ และหินปูนฝุ่น) เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน
- (๙) ส่งเสริมและสนับสนุนการไถเตรียมพื้นที่นาไร่เพื่อการปลูกข้าว
- (๑๐) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (๑๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปรับปรุงดินเพื่อปลูกพืชผัก

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกระท่อม ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) พื้นที่ ๕๖๐ ไร่
- กิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลักษณะที่ ๒ (ขุดล้อมคันดิน) พื้นที่ ๒๐ ไร่
- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๑๒.๕ กิโลเมตร
- ขอบเขตโครงการฯ พื้นที่ ๒,๒๑๔ ไร่